

V-FTX

Energisystem – Projekt

Carlo Assaf, Elias Zambrell, Ellinor Kömmits, Minna
Gelius & Moa Petersén

2022-05-25

Introduktion

- SYFTE

- Analysera hur energieffektiva och kostnadseffektiva det 17 nya FTX aggregaten med närvaro och fuktstyrning, Casa R2 Smart, är jämfört med det befintliga Bahco minimaster för flerbostadshus Toragårdsvägen 14.

- MÅL

- Beräkna att det 17 nya aggregaten för flerbostadshus Toragårdsvägen 14 minskar energiförbrukningen med minst 20% jämfört med gamla aggregat för att kunna få statlig subventionering.

- AVGRÄNSNINGAR

- Beräkningar utförs av en certifierad energiexpert och inga egna mätningar görs.

- Beräkningar baseras på endast ett av flerbostadshusen i kvarteret Viggan 1 och antas vara likvärdigt för resterande flerbostadshus.

- Den beräknade energieffektiviseringen omfattar endast byte av ventilationssystem.

Teori

Ventilationsaggregaten

BAHCO MINIMASTER

Verkningsgrad: 50%
effekt: 1100 W
Flöde: 510 l/s

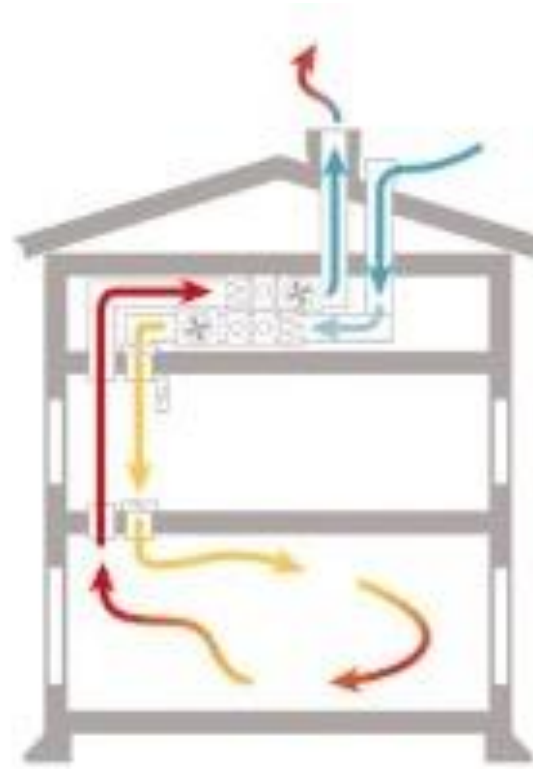
CASA R2 SMART

Verkningsgrad: 80%
Normalt/reducerat flöde
Effekt: 588/262 W
Medeleffekt: 452 W
Flöde: 510/219 l/s
Medelflöde 389 l/s

Teori

Ventilation System

F – frånluft
T – Tilluft
X - värmeåtervinning

Demand Controlled Ventilation

Närvarostyrt

- CO₂
- 10 timmar sparar drygt 18%

Fuktstyrt

- skydda hemmet

Resultat

TMF-beräkning enligt BBR 29 på befintliga aggregaten Bacho Minimaster

hus med fjärrvärme och FTX-ventilation

Data ifyllda av: **Per Wickman**

TMF Energi version 9.2.fib

Företag: **Energi revisor ERW AB**

Datum: **2022-03-14**

Fritextruta/kommentarer:

Befintligt hus med gamla FTX

INDATA		Typ av beräkning: Projekterad byggnad där alla färgmarkerade indata är projekterade värden.			
Allmänt		Värmeproduktion	FVC6000	Solel	nej SOLEL 3
Hustillverkare:	Öjaby fast	Värmeläckage inkl. VVC	2500 (W)	Totalt levererad solel	0 (kWh/år)
Husmodell:	Viggen		15,031 (kWh/m ² år)	Andel reduktion energianv. BBR 29	0,0 (%)
Antal våningar:	3	varav intern värmeavgivning	100 (%)	Direktvärme, komplement	
Antal lägenheter:	17	Solvärme	nej SOL1000	Elektrisk för-/eftervärme FTX	13593 (kWh/år)
Typ av lägenheter:	normala	Täckningsgrad, varmvatten	40 (%)	märkeffekt förvärme FTX	0 (W)
Beställningsnummer:	1	Täckningsgrad, värme	10 (%)	märkeffekt eftervärme FTX	6757 (W)
Ordernummer:	1	Q el cirk.pump, solvärme	200 (kWh/år)	Elektriska handduktorkar	0 st
Kommun/klimator:	Växjö	Värmedistribution		årlig energianvändning	0 (kWh/år)
Geografisk justeringsfaktor:	1,0	A-klassade cirk.pumpar	ja	märkeffekt handduktorkar	0 (W)
Fastighetsbezeichnung:	Viggen 1	Pel cirk.pump, medel	133 (W)	Komfortgolvvärme (el)	0 st
Adress:			0,8 (kWh/m ² år)	årlig energianvändning	0 (kWh/år)
Beställare:		Återkopplad reglering	nej	märkeffekt komfortgolvvärme	0 (W)
Brukande		Vattenburen golvvärme	0,0 (m ²)	Märkeffekt direktvärme, totalt	0 (W)
Trum	21,0 (°C)	Energieffektiva blandare	ja	Ingen kyla	0 (kWh/år)
Personvärme, specifik	80 (W/person)	IMD av tappvarmvatten	nej	Övrig fastighetsel	4500 (kWh/år)
Närvarotid, medel	14 (h/dygn)	Ventilation	FTX100	varav intern värmeavgivning	3,1 (kWh/m ² år)
Varmvattenanv. specifik	22,5 (kWh/(m ² år))	Antal FTX-aggregat	17 (st)		
Antal personer	36,4 (st)	Eleffektiv ventilation	nej	UTDATA	
Hushållsel	30 (kWh/(m ² år))	Pel fläktar, medel	1100 (W)	E hushållsel	43710 (kWh/år)
Byggnad			6,6 (kWh/m ² år)	E ut värmesystem	119688 (kWh/år)
T _{uts,medel}	6,7 (°C)	Luftflöde, medel	510,0 (l/s)	E varmvattenanv.	32783 (kWh/år)
Tidskonstant (τ)	82 (h)	varav via separat F-vent.	0,0 (l/s)	E värmeläckage VVC	21900 (kWh/år)
DVVUT, aktuell	-13,2 (°C)	Spec. luftflöde, medel (q _{medel})	0,35 (l/s/m ²)	E el fläktar	9636 (kWh/år)
A _{temp}	1457,0 (m ²)	Normaldrift		E el cirk.pump, värmedistr.	864 (kWh/år)
A _{garage}	0,0 (m ²)	Pel fläktar	1100 (W)	E el cirk.pump, solvärme	0 (kWh/år)
A _{om,totat}	2165,0 (m ²)	Spec. luftflöde, inkl. garage	0,35 (l/s/m ²)	E direktvärme, komplement	13593 (kWh/år)
Byggnadens tyngd	tung	Spec. luftflöde, exkl. garage	0,35 (l/s/m ²)	E el komfortkyla, totalt	0 (kWh/år)
U _{in}	0,590 (W/(K m ²))	Luftflöde	510,0 (l/s)	E övrig fastighetsel	4500 (kWh/år)
U _{A,ut}	1277,4 (W/K)	SFP	2,2 (W/l/s)	E red. p.g.a. solel (exkl. hush.el)	0 (kWh/år)
Lufttätet q ₅₀	0,55 (l/s m2)	Reducerat flöde	nej	E köpt el (exkl. hushållsel)	28593 (kWh/år)
Avskärmning från vind	måttlig (-)	Frånvarotid	0 (h/dygn)	E fjärrvärme+sol	174388 (kWh/år)
Passiv solinstrålning	normal (-)	Pel fläktar	262 (W)	E fjärrvärme	174388 (kWh/år)
Värmeeffektbehov, P _{tot}	56.35 (kW)	Spec. luftflöde	0,15 (l/s/m ²)	E köpt energi (exkl. hushållsel)	202981 (kWh/år)
Spisfläktari-käpor	F200	Luftflöde	218,6 (l/s)	E köpt el totalt, netto	72303 (kWh/år)
Uleluftflöde, forcerat / lgh	40 (l/s)	Värmed återvinning		E köpt energi totalt, netto	246891 (kWh/år)
Drifttid	0.5 (h/dygn)	Nominellt flöde	35,0 (l/s)	E energianvändn. (exkl. hush.el)	202981 (kWh/år)
		Temp.verkn.grad (+7 °C)	60,0 %	E energianvändning, totalt	246891 (kWh/år)
		Temp.verkn.grad (DVUT)	-3,0 °C	E energibesparing solvärme	0 (kWh/år)
		Temp.verkn.grad (DVUT)	56,1 %	Primärenergital (EP_{tot})	119,1 (kWh/m ² /år)
		Eftervärmning EI, T tilluft =	17,0 °C	Kravnivå BBR 29 (BFS 2020:4)	75 (kWh/m ² /år)
				Energiklass BED 10 (BFS 2018:11)	E
				Specifik energianvändning (BBR 24)	139,3 (kWh/m ² /år)
				Installerad eleffekt, totalt	0,00 (kW)
				Kravnivå BBR 29 (BFS 2020:4)	37,68 (kW)

Resultat

TMF-beräkning enligt BBR 29 på nya aggregaten CASA R2 SMART

hus med fjärrvärme och FTX-ventilation

Data ifyllda av: **Per Wickman**
Företag: **Energirevisor ERW AB**
Datum: **2022-03-14**

TMF Energi version 9.2.1b

Fritextruta/kommentarer:

Befintligt hus med nya FTX

INDATA Typ av beräkning: **Projekterad byggnad** där alla färgmarkerade indata är projekterade värden.

Allmänt		Värmeproduktion FVC6000	Solel nej SOLEL 3
Hustillverkare: Öjaby fast		Värmeläckage inkl. VVC 2600 (W)	Totalt levererad solel 0 (kWh/år)
Husmodell: Viggen		15,031 (kWh/m ² år)	Andel reduktion energianv. BBR 29 0,0 (%)
Antal våningar: 3		varav intern värmeavgivning 100 (%)	Direktvärme, komplement
Antal lägenheter: 17		Solvärme nej SOL1000	Elektrisk för-/eftervärme FTX 0 (kWh/år)
Typ av lägenheter: normala		Täckningsgrad, varmvatten 40 (%)	märkeffekt förvärme FTX 0 (W)
Beställningsnummer: 1		Täckningsgrad, värme 10 (%)	märkeffekt eftervärme FTX 0 (W)
Ordernummer: 1		Q el cirk.pump, solvärme 200 (kWh/år)	Elektriska handduktorkar 0 st
Kommun/klimator: Växjö		Värmedistribution	årlig energianvändning 0 (kWh/år)
Geografisk justeringsfaktor: 1,0		A-klassade cirk.pumpar nej	märkeffekt handduktorkar 0 (W)
Fastighetsbeteckning: Viggen 1		Pei cirk.pump, medel 266 (W)	Komfortgolvvärme (el) 0 st
Adress:		1,6 (kWh/m ² år)	årlig energianvändning 0 (kWh/år)
Beställare:		Återkopplad reglering nej	märkeffekt komfortgolvvärme 0 (W)
		Vattenburen golvvärme 0,0 (m ²)	Märkeffekt direktvärme, totalt 0 (W)
Brukande		Energieffektiva blandare ja	Ingen kyla 0 (kWh/år)
Trum 21,0 (°C)		IMD av tappvarmvatten nej	Övrig fastighetsel 4500 (kWh/år)
Personvärme, specifik 80 (W/person)		Ventilation FTX100	varav intern värmeavgivning 3,1 (kWh/m ² år)
Närvarotid, medel 14 (h/dygn)		Antal FTX-aggregat 17 (st)	
Varmvattenanv. specifik 22,5 (kWh/(m ² år))		Eleffektiv ventilation ja	
Antal personer 36,4 (st)		Pei fläktar, medel 452 (W)	
Hushållsel 30 (kWh/(m ² år))		2,7 (kWh/m ² år)	
Byggnad		Luftflöde, medel 388,5 (l/s)	UTDATA
T _{int,medel} 6,7 (°C)		varav via separat F-vent. 0,0 (l/s)	E hushållsel 43710 (kWh/år)
Tidskonstant (τ) 92 (h)		Spec. luftflöde, medel (q _{medel}) 0,35 (l/s/m ²)	E ut värmesystem 112240 (kWh/år)
DVUT, aktuell -13,1 (°C)		Normaldrift	E varmvattenanv. 32783 (kWh/år)
A _{temp} 1457,0 (m ²)		Pei fläktar 588 (W)	E värmeläckage VVC 21900 (kWh/år)
A _{garage} 0,0 (m ²)		Spec. luftflöde, inkl. garage 0,35 (l/s/m ²)	E el fläktar 3961 (kWh/år)
A _{ext, total} 2166,0 (m ²)		Luftflöde 510,0 (l/s)	E el cirk.pump, värmedistr. 1663 (kWh/år)
Byggnadens tyngd tung		SFP 1,2 (W/l/s)	E el cirk.pump, solvärme 0 (kWh/år)
U _{ext} 0,590 (W/(K m ²))		Reducerat flöde ja	E direktvärme, komplement 0 (kWh/år)
U _{A,ext} 1277,4 (W/K)		Frånvarotid 10 (h/dygn)	E el komfortkyla, totalt 0 (kWh/år)
Lufttäthet q ₅₀ 0,55 (l/s m2)		Pei fläktar 262 (W)	E övrig fastighetsel 4500 (kWh/år)
Avskämning från vind måttlig		Spec. luftflöde 0,15 (l/s/m ²)	E red. p.g.a. solel (exkl. hush.el) 0 (kWh/år)
Passiv solinstrålning normal		Luftflöde 218,6 (l/s)	E köpt el (exkl. hushållsel) 10124 (kWh/år)
Värmeeffektbehov, P _{tot} 50,30 (kW)		Värmeåtervinning	E fjärrvärme+sol 166940 (kWh/år)
Spisfläktar-käpor F200		Nominellt flöde 35,0 (l/s)	E fjärrvärme 166940 (kWh/år)
Uteluftflöde, forcerat / lgh 40 (l/s)		Temp.verkn.grad (+7 °C) 80,0 %	E köpt energi (exkl. hushållsel) 177064 (kWh/år)
Drifttid 0,5 (h/dygn)		-3,0 °C	E köpt el totalt, netto 53834 (kWh/år)
		Temp.verkn.grad (DVUT) 78,8 %	E köpt energi totalt, netto 220774 (kWh/år)
		Ingen eftervärmning	E energianvändn. (exkl. hush.el) 177064 (kWh/år)
			E energianvändning, totalt 220774 (kWh/år)
			E energibesparing solvärme 0 (kWh/år)
			Primärenergital (EP_{tot}) 92,7 (kWh/m ² /år)
			Kravnivå BBR 29 (BFS 2020:4) 75 (kWh/m ² /år)
			Energiklass BED 10 (BFS 2018:11) D
			Specifik energianvändning (BBR 24) 121,5 (kWh/m ² /år)
			Installerad eleffekt, totalt 0,00 (kW)
			Kravnivå BBR 29 (BFS 2020:4) 37,68 (kW)

Skillnader mellan aggregaten

Tabell 3. Resultat av Bahco minimasters & CASA R2 SMART energiprestanda

Prestanda	BAHCO MINIMASTER	CASA R2 SMART
Effekt Normaldrift [W]	1100	588
Antal timmar reducerat flöde [h]	0	10
Effekt under reducerat flöde [W]	0	262
Effekt _{medel} [W]	1100	452
Luftflöde medel [l/s]	510	388,5
Verkningsgrad + 7C° [%]	60	80
Verkningsgrad DVUT [%]	56,1	78,8
Eftervärme av tilluft [C°]	17	0
Primärenergital [kWh/m ² * år]	119,1	92,7

- Primärenergitalet minskades från 119,1 till 92,7 vilket resulterade i en energiförbrukningsminskning på 22%

LCC-analys

Indata

- Antal: 17 st
- Kalkylränta: 6%
- Nyttjandetid: 20 år
- Energipris: 1,14 kr/kWh
- Elförbrukning
- Investeringskostnad
- Drift- och underhållskostnad

Resultat

LCC-analys

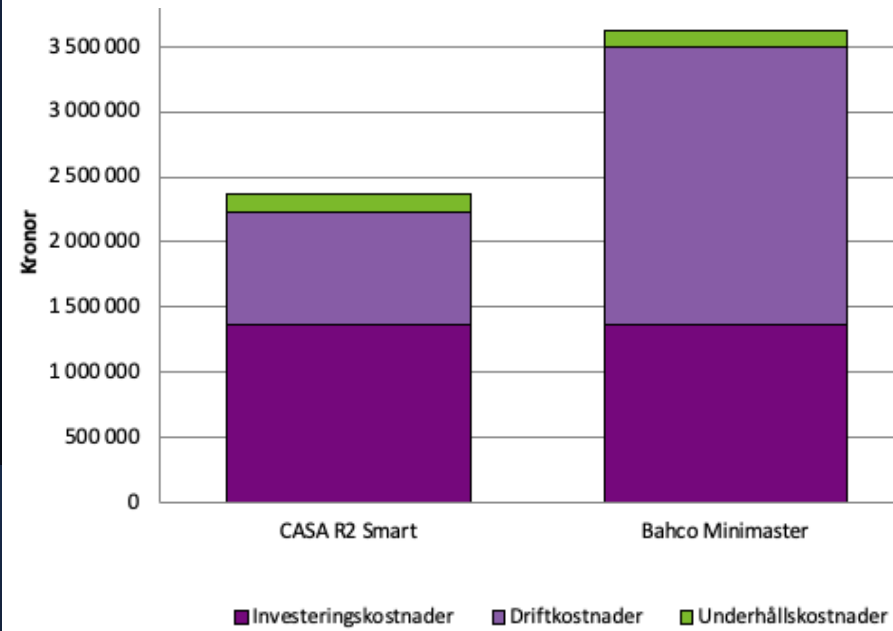
Tabell 4. Resultat och väsentliga indata för livscykelkostnadsanalys.

<u>LCC-analys</u>	<u>CASA R2 Smart</u>	Bahco minimaster	Enhet
Indata			
Elkostnad	1,14	1,14	kr/kWh
Total elförbrukning (17 st)	66 878	163 472	kWh/år
Total investeringskostnad	1 360 000	1 360 000	kr
Resultat			
Livscykelkostnad	2 346 749	3 626 122	kr
Drift- och underhållskostnad	1 004 749	2 266 122	kr

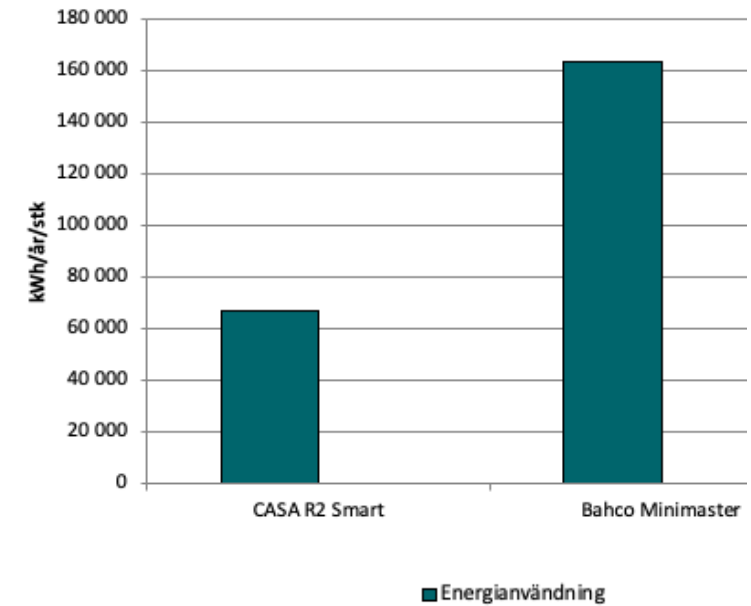
- Nytt närvarostyrt FTX-aggregat 64% mer kostnadseffektivt
- Driftkostnad 42% mer kostnadseffektiv
- Underhållskostnad oförändrat

LCC-analys

Totala LCC-kostnader

Energianvändning

Slutsats

- => Ny modell CASA R2 smart är mest lönsam
- **ENERGIBERÄKNINGAR**
  - 22% förbättring i energiprestanda > 20%
  - => stödberättigad
- **LIVSCYKELKOSTNADSBERÄKNING**
  - nya ventilationssystemet var 64% mer kostnadseffektiv än det befintliga
  - Beror störst på den minskade energiförbrukningen